

Saksprotokoll i finansutvalet - 19.11.2020

«I arbeidsdokument står det: «Grunna sterk auke i snikandelen i 2020, som følgje av manglande kontrollverksemd frå starten av pandemien, er det behov for meir intensiv kontroll i 2021»

- Kva for grunnlag har ein for å hevde at det er «sterk auke i snikandelen»?
- Eg vil vise til leiaren i Bergensavisen 14.oktober med tittelen: «Skyss har svært ærlige og trofaste kunder» <https://www.ba.no/skyss-har-svart-arlige-og-trofaste-kunder/o/5-8-1434365?session=45e1d29b-0522-41cc-b49c-3265b8e19a83&access=granted> og lurar på korleis ein veit at dette skyldes «snik» og ikkje at folk ikkje har fått lov til å løyse billett, fornye periodekort hjå sjåfør, eller nytte skysskort som var dei betalingsmetodane som var moglege før coronapandemien?
- Og korleis veit ein at denne sterke auken vert henta best inn gjennom fleire kontrollørar, og ikkje betre og meir brukarvennlege betalingsformar?

I dokumentet står det at meirkostnaden på 6 mill i høve budsjett for 2020 får ein inn igjen gjennom tilleggstakst ved kontroll. I tillegg står det at ein kan forvente 8-9 mill i meirinntekt på årsbasis ved å redusere snikprosenten med 1%.

- 2020 har vore eit unntaksår. Ein legg til grunn null auke i passasjerinntekter som følgje av coronapandemien, likevel meiner ein at det er grunnlag for å få inn 8-9 mill i meirinntekt med fleire kontrollørar. Sidan 2021 vert planlagt som eit unormalt år når det kjem til passasjerprognosar i kollektivtrafikken, kvifor legg ein til grunn normal inntekt på billettkontrollane?
- Meirkostnaden på 6 mill vert argumentert med at ein får igjen gjennom tilleggstakst. Kvifor er dette da ei utgift i budsjettet som må verte saldert frå anna hold?»

Fylkesordførar gir slikt svar:

I samband med budsjetthandsaminga for 2016, bad Hordaland fylkesting fylkesrådmannen i samarbeid med Skyss om å etablera eit eige prosjekt for å redusera snikprosenten i kollektivtransporten i fylket. Fylkesrådmannen la fram framlegg til rammer for prosjektet (sjå FTING PS77/2016). Fylkestinget gjorde 5. oktober 2016 følgjande vedtak (utdrag) :

- Fylkestinget ber fylkesrådmannen arbeide vidare med prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten i tråd med dei framlagte rammene for prosjektet
- Fylkestinget ber om sak der ein ser på ulike modellar for kontroll av kollektivreisande, som bruk av eigne kontrollørar og kostnader knytt til det

Med bakgrunn i ovannemnde la fylkesrådmannen fram ei ny sak i 2017 (sjå FTING PS44 /2017). I denne saka vert status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» presentert. Fylkestinget gjorde 14. juni følgjande vedtak (utdrag):

- Fylkestinget tar status for arbeidet med «prosjekt redusert sniking i kollektivtransporten» til orientering.
- Noverande modell for billettkontrollar vert vidareført

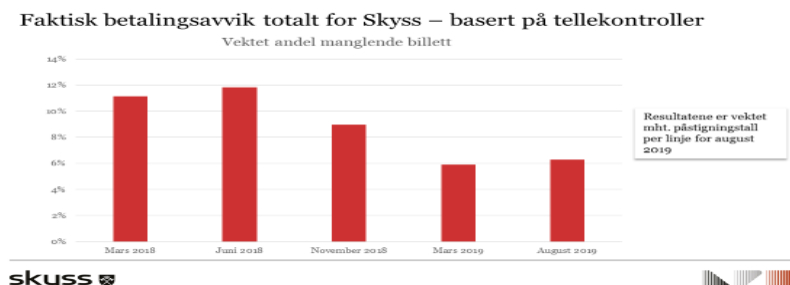
Resultat

Prosjektet med å redusera snik medførte ein auke i talet på kontrollar og meir målretta kontrollar. I tillegg medførte prosjektet at ein innførte tellekontoll. Tellekontrollar kan være betre eigna til å berekna reell snikprosent enn vanlege om bord-kontrollar. Dette gjeld spesielt for buss og bane:

- Berre avvikstype «manglande billett» blir nytta til å berekna betalingsavvik. Andre typar avvik (til dømes manglande tilleggbevis og for seint kjøpt billett) er logga, men ikkje vekta og analysert

- Normale om bord-kontrollar blir gjennomførte medan køyretøyet er i normal drift og dørene blir opna undervegs. Reisande utan gyldig billett kan då komma seg av før dei rekk å bli kontrollerte
- I lukka kontrollar blir det sikra at alle om bord faktisk blir kontrollerte.

Vedlagt finn ein presentasjon av resultatata frå tellekontroll 2018/2019. Denne viser at målretta kontroll bidrar til å redusera snik. I juni 2018 var snik del 12%, medan i august 2019 var delen redusert til 6%.

Om 2020:

I juni 2020 gjennomførte vi ny tellekontroll som viste at 27% av passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Berre 3,52 % gav opp at dei ikkje klarte å kjøpa billett på grunn av Covid-19 restriksjonar. Dette kjem nok av at Skyss billett appen er svært utbreidd, lett tilgjengeleg og enkel å bruka. Skyss billett appen står for om lag 85-90% av billettsalet per dato.

Føresetnadar i budsjett 2021 er ei takstauke i billettpris på 2,5% for buss og bane. (Det same gjeld for båt og ferje). Tall passasjerar er lik i budsjett 2021 som i 2020. (Til samanlikning var passasjerauke i budsjett på 3,5% mellom 2019 og 2020).

I juni 2020 gjennomførte vi tellekontroll som viste at 27% passasjerane ikkje hadde gyldig billett. Om me kan redusere den relative del med eit prosentpoeng per år, vil våre årlege billettinntekter auke med om lag kr. 8-9 millionar, berekning med utgangspunkt i budsjettføresetnad.

I budsjett er det i det store lagt opp til at kostnadar knytt til billettkontrollar er finansiert gjennom inntektsgebyra (ikkje saldert frå anna hold). Det er sjølve auke i betalande passasjerar (reduksjon ikkje betalande) som kan gje oss ein meirinntekt gitt desse tiltaka.